

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING OG KRENKENDE ADFERD på Bøler skole

(Oppdatert 1.6.2011)

Skolens hovedmålsetting

Bøler skole er tilsluttet "Connect-Osloprogrammet". Connectprogrammet har som målsetting skape et trygt og forutsigbart læringsmiljø, som fremmer trivsel, tilhørighet, mestring og læring. Som Connect skole har Bøler skole som mål at skolen skal være 100 % mobbefri. Bøler skoles handlingsplan mot mobbing er basert på tiltak som skal være forebyggende og virke målrettet mot mobbing slik at alle barn på Bøler skole opplever et trygt læringsmiljø preget av varme, inkludering og positivitet.

Opplæringslova § 9a-1

Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring

- Skolen skal ved forebyggende tiltak forhindre at elever blir utsatt for mobbing.
- Skolens rutiner skal avdekke hvis mobbing foregår.
- Skolen skal følge opp mobber og mobbeoffer inntil mobbingen opphører helt.
- Skolens rutiner skal sikre en god dokumentasjon og best mulig samarbeid med foresatte.

Definisjon av mobbing og krenkende adferd

Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper.

Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold og/eller aldersforskjell mellom offer og plager, og at episodene gjentas over tid.

(Roland og Vaaland 2003)

Eksempler på hva mobbing kan være

- Eleven blir gjentatte ganger ertet, kalt stygge ting, får nedsettende klengenavn, blir hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket eller lignende
- Eleven blir ledd av på en uvennlig og spottende måte
- Eleven er ofte alene og deltar ikke i noe fellesskap i friminuttene
- Eleven har ingen venn i elevgruppen

Eksempler på skjult mobbing

- Det sendes øyekast, lages grimaser og / eller gester
- Baksnakking
- Manipulasjon gjennom venner
- Det kommer stadige meldinger om at et barn blir utsatt for sårende bemerkninger
- Utestenging fra fellesskapet
- Eleven får ingen invitasjon til å delta verken i lek eller idrett
- Ingen snakker med eleven som systematisk blir oversett

Mulige tegn på at et barn blir mobbet

- Kommer hjem med ødelagte eller istykkerrevne klær, ødelagte bøker, ødelagt ransel eller annet utstyr
- Har blåmerker, skader kutt og skrammer uten noen troverdig forklaring på hvordan de har oppstått
- Tar ikke med seg venner hjem og er sjelden hjemme hos skolekamerater eller på lekeplasser. Barnet isolerer seg
- Virker redd eller har motvilje mot å gå på skolen
- Skoleprestasjonene går ned
- Barnet begynner selv å plage andre
- Barnet knytter seg uvanlig sterkt til substitutter som for eksempel kosedyr
- Har ofte dårlig appetitt, gjentatt hodepine og eller vondt i magen
- Har negativt selvbilde, er ulykkelig og viser vedvarende tristhet

Tegnene kan ha helt andre årsaker enn mobbing, men vær obs. hvis du ser flere av disse endringene hos ditt barn / en elev.

Kilde: Mobbing, Håndbok for foreldre av Erling Roland (professor ved senter for adferdsforskning)

Forebyggende arbeid

Tiltak mot mobbing på klassenivå	Tidspunkt	Ansvar
<u>Zippys venner</u> Zippys venner er et forebyggende program som skal lære barn å mestre dagliglivets utfordringer på en bedre måte. Programmet gir barna redskaper til å identifisere og snakke om følelser og utforske måter å håndtere følelsene.	Gjennom hele skoleåret	Lærere på trinnet og sosiallærer
<u>Alle har en psykisk helse</u> Programmet er tilpasset elevene på ungdomstrinnet og er lagt opp som et prosjektarbeid med opp til tre dagers varighet på hvert trinn. Programmet er utviklet av Rådet for psykisk helse.	Oktober	Lærere på trinnet og sosiallærer / rådgiver
<u>Drømmeskolen</u> Drømmeskolen er et helsefremmende og skoleomfattende program som har som mål å skape et godt psykososialt læringsmiljø. Programmet fokuserer på elevenes tilhørighet, delaktighet og motivasjon. Drømmeskolen består av praktiske tiltak og verktøy som skal virke sammen, forsterke hverandre og skape kontinuitet og rammer for skolens helhetlige arbeid med læringsmiljøet.	Gjennom hele skoleåret	Ledelse/rådgiver/ ressurslærer/ ressurselever
Elevundersøkelser på klassenivå: Kontaktlærer og sosiallærer går gjennom resultat i fellesskap og lager tilpassede tiltak.	Høst	Kontaktlærer og sosiallærer / rådgiver
Repetere ordensreglene og sende dem hjem til underskrift.	Ved skolestart.	Ledelsen og kontaktlærere
Repetere klassens kollektive ferdigheter. (Laminer dem og heng dem opp på en oppslagstavle i klasserommet).	Ved skolestart/innen midten av september.	Kontaktlærerne på trinnet.

Tiltak mot mobbing på skolenivå	Tidspunkt	Ansvar
<p><u>Connect</u> ConnectOSLO er et forskningsbasert skoleutviklingsprogram designet for å redusere og forebygge mobbing, vold, rasisme og andre former for problematferd, og gjennom dette bidra til å styrke elevenes læring og opplevelse av trygghet og trivsel.</p>	Gjennom hele skoleåret	Alle på hele skolen
<p>Inspeksjonsrutinene gjennomgås. De kan senere i skoleåret revideres ved behov. Det skal legges vekt på synlige og aktive voksne.</p>	Ved skolestart i fellestid	Ledelsen
<p>Gjennomgå skolens handlingsplan mot mobbing for elever og ansatte. Planen oppdateres og legges på skolens hjemmeside</p>	Ved skolestart	Ledelsen
<p>Informasjon om programmet Connect, herunder arbeidet med elevmiljø og repetisjon av handlingsplan mot mobbing, er fast punkt på foreldremøtene.</p>	Høstens foreldremøte.	Ledelsen /kontaktlærer
<p>Hovedfunn i elevundersøkelsen knyttet til mobbing, gjennomgås i elevrådet, SMU, FAU og i personalet.</p>	Oktober/november	Ledelsen
<p>"Årshjulet" skal inneholde trivselsfremmende aktiviteter.</p>	Ferdigstilles før sommerferien	Ledelsen

Tiltak mot mobbing på individnivå	Tidspunkt	Ansvar
Elevhalvtimen Fokus på enkeltelever i lærernes trinntid. Det er satt av fellestid hver uke der alle lærere som er involvert i en klasse kan ta opp enkeltelever man er bekymret for.	Gjennom hele året	Kontaktlærer, ledelsen, sosiallærer/rådgiver
Elevsamtaler og utviklingssamtaler Alle elever får minst to planlagte, individuelle samtaler med kontaktlærer pr. år og to utviklingssamtaler. Trivsel, trygghet og elevmiljø skal være fast tema på både elevsamtalene og utviklingssamtalene.	Høst og vår	Kontaktlærer
Samtale med enkeltelever ved mistanke om konflikter / erting	Ved første mistanke	Kontaktlærer og/eller sosiallærer
Kontinuerlig fokus på holdningsskapende arbeid gjennom klassens kollektive ferdigheter i Connect programmet.	Gjennom hele året	Kontaktlærer

Foresatte som tror deres barn blir mobbet

Får du mistanke om at ditt barn er mobbet, ta en samtale med barnet så fort som mulig. Ikke sjelden i mobbesaker er barn ofre for trusler og press og de ønsker tilsynelatende ikke at foreldrene og skolen skal involveres i saken, da de frykter represalier fra mobberen(e).

Det anbefales at foreldrene først kontakter barnets kontaktlærer. Kontaktlærer vil i samråd med foreldrene varsle sosiallærer og/eller skolens ledelse.

Når foreldre melder en mobbesak til skolen, har de rett til å få vite hvilke tiltak skolen vil igangsette for å få endret situasjonen for sitt barn, og de har rett til å be om å få saken behandlet som et enkeltvedtak i henhold til forvaltningslovens bestemmelser jf. Opplæringslova § 9a-3.

Rutiner ved mobbing eller mistanke om mobbing og/eller krenkende adferd

Opplæringslova § 9a-3

Dersom en elev eller forelder ber om tiltak som vedkommer det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkende adferd som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme, skal skolen snarest mulig behandle saken etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningslova.

Undersøk

- Ved mistanke om mobbing skal kontaktlærer samle inn så mye informasjon/dokumentasjon som mulig. Dette kan gjøres ved å snakke med
 - Den som føler seg utsatt for mobbing
 - Foresatte til eleven som føler seg utsatt for mobbing
 - Foresatte til eleven som mistenkes for mobbingen
 - Medelever
 - Den eller de som mistenkes for mobbingen
 - Andre lærere
 - Eventuelt aktivitetsskolen

Internt rapport skjema ved mistanke om mobbing, fylles ut og leveres til sosiallærer

Når mobbing er avdekket skal kontaktlærer i samarbeid med ledelsen/sosiallærer

- Samtale med mobbeofferet
- Kontakte mobbeofferets foresatte
- Samtale med mobber(ne)
- Snakk med en om gangen. Mobber(ne) får beskjed om at mobbingen opphører umiddelbart. De voksne kommer til å følge nøye med fremover
- Mobber(ne)s foresatte kontaktes umiddelbart
- Avtale oppfølgingssamtaler med mobbeoffer og foresatte
- Avtale oppfølgingssamtaler med mobber(ne) og eventuelt foresatte

Internt rapport skjema ved mobbing fylles ut og leveres til sosiallærer

- Sosiallærer / rådgiver skal se til at det utarbeides en tiltaksplan i samarbeid mellom hjem og skole. Kopi av tiltaksplanen forevises rektor.
 - Foresatte skal informeres om sin rett til å be om enkeltvedtak etter Opplæringslovens § 9a-3.
- Foresatte til mobber orienteres om hvilke tiltak skolen vil iverksette med hjemmel i skolens regler og rutiner.
- Personvern hensyn fører til at offerets foresatte ikke kan få vite hvilke tiltak som iverksettes mot mobberen. Offerets rettigheter handler om å få vite hvilke tiltak skolen vil iverksette for offeret, slik at mobbingen opphører.
- Når tiltak mot mobbing er formelt igangsatt, må saken også formelt avsluttes. Dette kan skje ved et enkeltvedtak jf. opplæringsloven § 9a-3

Konsekvenser for mobberen

Konsekvenser hvis ikke mobbingen opphører, vil vurderes på individuelt grunnlag. Mulige konsekvenser for mobberen kan være:

- Mobberen har friminutt på andre tidspunkt enn de andre elevene
- Mobberen må være i nærheten av inspiserende lærer i et bestemt antall friminutt
- Eleven starter på skolen før de andre elevene, slik at offeret ikke blir plaget på veien til skolen
- Mobberen slutter senere enn de andre elevene
- Mobberen mister et privilegium eller aktivitet
- Nedsatt oppførselskarakter
- Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte
- Midlertidig eller permanent klassebytte for mobberen
- Hjemmeundervisning for mobberen
- Utvisning for mobberen
- Skolebytte for mobberen

Samarbeid med andre instanser ved mobbing

Aktuelle samarbeidsparter utenfor skolen er:

- PPT
- Helsesøster
- Barnevernet
- Utekontakten
- Majorstuteamet
- Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk (BUP)
- Politi

Nettressurser

[Opplæringslova § 9](#)

[ConnectOSLO](#)

[Utdanningsdirektoratet](#)

[Zippys venner](#)

[Alle har en psykisk helse](#)

[Drømmeskolen](#)